

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

Maakuntaohjelma 2018-2021

MYR 2.6.2017

Laatija: Sanna Puumala

Yleistä

- Uusi maakuntaohjelma laaditaan voimassaolevan lainsäädännön perusteella (mahdolliset muutokset huomioiden)
- Yhtymäkohdat maakuntaudistuksen valmisteluun
- Aluekehittämisen linjausten jatkuvuus maakuntaudistustilanteessa
- Pohjalla maakuntastrategian maakuntasuunnitelmaosa, jossa aikajänne vuoteen 2040
 - Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä
 - Tulevaisuuden osaamistarpeet
 - Hyvinvoivat ihmiset ja yhteisöt
 - Eheä aluerakenne ja ympäristö

Prosessin vaiheet tähän mennessä

- Lähtölaukaus & vanhan ohjelman arviointitulokset 16.2.2017
- Monialainen sparrausryhmä kokoontunut kahdesti
- Pienryhmäkeskusteluita teemoilla elinkeinopainoalat, korkeakoulutoiminta, toisen asteen ammatillinen koulutus, hyvinvointi ja terveyden edistäminen sekä ympäristö ja energia
- Aluekierros toukokuun aikana (kuusi tilaisuutta)
- YVA-ryhmää kootaan yhteistyössä aluesuunnittelun kanssa → vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus
- Hyödynnetään rakennemallia ja innovaatiotoiminnan tilannekuvatyötä sekä huomioidaan muut keskeiset strategiat ja suunnitelmat

Aikataulu ja käsittely

- Ensimmäinen luonnos (pääpainopisteet) lähetekeskustelussa touko-kesäkuussa (MHALL, MVALT, MYR)
- Sparrausryhmän työ ja pienryhmäkeskustelut jatkuvat
- YVA-ryhmä kokoontuu ennen ja jälkeen lomien
- Lopullinen luonnos maakuntahallituksessa 25.9. → lausuntokierros lokakuussa 2017
- Maakuntaohjelman 2018-2021 hyväksymiskäsittely maakuntavaltuustossa 4.12.
- Uuden maakunnan valtuusto käsittelee ja tarkistaa

Sisällön lähtökohdat

Pohjana pitkän tähtäimen tavoiteasetanta, tavoitteet painopisteittäin vuoteen 2040

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä

Tavoitetila: ainutlaatuinen, houkutteleva ja innovatiivinen yritystoiminnan ekosysteemi

Tulevaisuuden osaamistarpeet

Tavoitetila: vetovoimainen, tarvelähtöinen, uutta luova ja kansainvälisesti kiinnostava osaamis- ja innovaatiojärjestelmä

Hyvinvoivat ihmiset ja yhteisöt

Tavoitetila: monialainen ja ennakoiva, väestön hyvinvointia ja toimintakykyä edistävä toimintatapa

Eheä aluerakenne ja ympäristö

Tavoitetila: alueiden erityispiirteitä vahvistava, monipuolisia mahdollisuuksia kestävästi hyödyntävä aluerakenne.

Läpäiseviä teemoja

- Digitalisaatio
- Yritystoiminnan uudistuminen
- Osaaminen
- Kansainvälistyminen

Läpäisevät teemat vaihtelevat toimintalinjoittain.

Kestävä kehitys läpi koko ohjelman

Alustavat pääpainopisteet

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä 1/2

Läpäisevät teemat: Digitalisaatio, osaaminen, yritystoiminnan uudistaminen

Elinkeinopainoalat esiin

Kestävät ruokajärjestelmät ja biotalouden uudet ratkaisut

- Elintarviketurvallisuus/jäljitettävyys, ruokaketjun digitalisaatio
- Terveys, ravitsemusosaaminen, kuluttajapreferensseihin ja muutostrendeihin (luomu, lähiruoka, erilaiset proteiinivaihtoehdot) vastaaminen
- Perustana vahva alkutuotanto
- Metsäbiotaloudessa jalostusasteen nostaminen, puun käytön edistäminen mm. bioenergian tuotannossa, sivuvirtojen tehokas ja taloudellinen hyödyntäminen

Älykkäät ja energiatehokkaat järjestelmät

- Digitalisaation hyötyjen tunnistaminen ja ulosmittaaminen
- IoT:n seuraavat askeleet
- Liiketoimintamallien uudistaminen
- Kaupan ja palveluiden digitalisaatio
- Puurakentaminen ja puutuoteteollisuus
- Resurssitehokkuus ja kiertotalousajattelu

Alustavat pääpainopisteet

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä 2/2

Palvelu- ja elämystuotanto

- Matkailun uudet avaukset (esim. pandat, geopark, kraatterijärvi) ja kytkökset muihin vahvuuksiin, kokonaisuuksien rakentaminen
- Kulttuuri ja luovat alat
- Sote- ja maakuntaudistuksen tuomiin yritystoimintamahdollisuuksiin tarttuminen

Elinkeinopaloalojen lisäksi toimintalinjan muut painotukset koskevat yleisemmin kaikkia toimialoja ja niissä on yhteisenä nimittäjänä monipuolisen yritystoiminnan turvaaminen ja vahvistaminen.

- Omistajanvaihdokset, uusien yritysten perustaminen, toimivien yritysten kehitys ja kasvu
- Liiketoimintaosaamisen vahvistaminen
- Yrityspalveluiden verkoston toiminta maakuntaudistuksen jälkeen

Alustavat pääpainopisteet

Tulevaisuuden osaamistarpeet

Läpäisevät teemat: Digitalisaatio, yritystoiminnan uudistaminen, kansainvälistyminen

Korkeatasoinen tiedosta toiminnaksi -innovaatioketju

- Eteläpohjalainen innovaatioekosysteemi, toimintamallin turvaaminen, riittävä osaaminen ja verkostot painopisteissä
- Tutkimuksesta liiketoimintaa ja elinkeinoelämän ongelmiin ratkaisuja tutkimuksen keinoin
- Käyttäjäkeskeinen suunnittelu ja nopeat kokeilut
- Innovaatiotoiminnan arkipäiväistäminen
- Muutoksen johtaminen

Innostava koulutusjärjestelmä

- Koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus
- Ohjaamisosaamisen korostuminen, työpaikoilla tapahtuva oppiminen digitaaliset välineet
- Yrittäjyysosaaminen ja yrittäjämäinen toimintatapa kaikessa tekemisessä
- Joustavuus ja sujuvat siirtymät koulutusasteelta toiselle, mutta myös sisällöllisesti
- Aikuiskoulutus ja elinikäinen oppiminen
- Kansainvälisyys valtavirtaa, kotikansainvälistyminen

Alustavat pääpainopisteet

Hyvinvoivat ihmiset ja yhteisöt

Läpäisevät teemat: digitalisaatio, osaaminen

Hyvinvoinnin edistäminen uudessa maakunnassa

- Ennaltaehkäisevä ote, laaja-alainen yhteistyö
- Turvallisuus arjessa
- Palveluiden saavutettavuus, liikkuvat palvelut, sähköiset palvelut terveydenhyvinvoinnin edistämiseksi.

Alueen vetovoiman ja viihtyisyyden parantaminen

- Kuntien muuttuva rooli ja painotukset
- Asukkaat, yritykset ja työvoiman saatavuus
- Viihtyisyyttä nostavat palvelut
- Kulttuuri ja liikunta
- Alueiden profiloituminen

Osallisuus ja toimintakyky

- Työelämään kiinnittyminen
- Esteettömyys (palvelujen käyttämisessä, digitalisaatiossa, saavutettavuudessa jne.)
- Moninaisen järjestö- ja yhdistyskentän koordinointi ja rooli päätöksenteossa
- Kumppanuus

Alustavat pääpainopisteet

Eheä aluerakenne ja ympäristö

Läpäisevät teemat: digitalisaatio, yritystoiminnan uudistaminen, osaaminen

Liikenneyhteyksien ja kehityskäytävien vahvistaminen sekä logistiikan kehittäminen

- Väylien kehittäminen ja perustienpito erityispiirteineen ja tarpeineen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti
- Logistiikan kehittämisvyöhykkeet ja muut logistisesti keskeiset solmukohtat ja kohteet
- Liikenteen palvelut, joukkoliikenteen ratkaisut

Luonnon monimuotoisuus ja energiaosaamisen vahvistaminen

- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
 - Metso-ohjelman toteutuksen edistäminen
 - Ekologinen verkosto esim. vesistöjen varsille
- Vesien laatu, vesiputedirektiivin tiukat tavoitteet
 - Kokonaisvaltainen yhteistyö
 - Ennakointi
- Luonnonvarojen kestävä käyttö
 - Esimerkiksi puurakentaminen
- Uusiutuva energia, energiatehokkuus, resurssiviisaus
 - Liikenteet uusiutuvat käyttövoimat (biokaasu)
 - Energia-alan osaaminen
 - Raaka-aineen saatavuus ja logistiikka